

Rząd - braki w kadrze pielęgniarskiej uzupełnimy ratownikami medycznymi!

Stanowisko Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych

z dnia 4 lutego 2016 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych nie zgadza się z treścią zawartą w projekcie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych stoi na stanowisku, iż niedopuszczalne jest umożliwienie ratownikom medycznym wykonywania zawodu w innych podmiotach leczniczych niż te, które posiadają zespół ratownictwa medycznego bądź szpitalny oddział ratunkowy, z uzasadnieniem że może stanowić uzupełnienie braku wystarczającej liczby pielęgniarek w systemie ochrony zdrowia (vide uzasadnienie

do projektu, str. 1, i Ocena Skutków Regulacji, pkt 1). Brak wystarczającej liczby pielęgniarek bezsprzecznie powinien być uzupełniany nowymi kadrami pielęgniarskimi, nie zaś poprzez powierzanie zadań pielęgniarek przedstawicielom innym zawodów medycznych.

Ponadto świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego samodzielnie w podmiotach leczniczych (zał. nr 4 do rozporządzenia), odnoszą się do działań ratunkowych, co znajduje odzwierciedlenie w założeniach kształcenia grupy zawodowej ratowników medycznych. W związku z powyższym, ze względu na specyfikę i zaproponowany zakres czynności ratownika medycznego, nie

jest zasadne zatrudnianie go na innych niż szpitalne oddziały ratunkowe z uwagi na to, że niewielka jest możliwość zastosowania jego kompetencji zawodowych na innych oddziałach. Z ustawy o działalności leczniczej, która definiuje świadczenie szpitalne jako działania polegające na diagnozowaniu, leczeniu, pielęgnacji i rehabilitacji oraz z definicji świadczeń innych niż szpitalne, tj. świadczenia opiekuńcze, pielęgnacyjne, paliatywne, hospicyjne, świadczenia z zakresu opieki długoterminowej, rehabilitacji leczniczej, leczenia uzależnień, psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz leczenia uzależnień, nie wynika iż zakres obowiązków i uprawnień ratownika medycznego będzie miał zastosowanie w realizacji świadczeń w podmiotach leczniczych. Kwalifikacje ratownika medycznego nie odpowiadają zakresowi udzielanych świadczeń w oddziałach szpitalnych zagwarantowanych pacjentowi w ramach przedmiotowych rozporządzeń Ministra Zdrowia i zarządzeń Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zatrudnianie ratowników medycznych

w oddziałach szpitalnych będzie łączyło się z odpowiedzialnością kierownika podmiotu leczniczego za powierzenie realizacji świadczeń zdrowotnych osobom o nieodpowiednich kwalifikacjach.

Przyjęta w 2006 roku ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym określiła rolę i zadania ratowników medycznych oraz w rozporządzeniu wymieniła katalog czynności, które mogą wykonywać ratownicy medyczni odpowiadający uzyskanym kwalifikacjom oraz potrzebom systemu ratownictwa medycznego. Od tego czasu system kształcenia i uzyskiwane przez ratowników medycznych kwalifikacje nie zmieniły się, stąd też rozszerzanie kompetencji jest

nieuzasadnione.

Należy podkreślić, że przyznanie ratownikom medycznym kompetencji określonych w projekcie rozporządzenia w załącznikach 3 i 5 spowoduje sytuację będącą ewenementem na skalę światową, gdzie ratownik medyczny będzie mógł wykonywać czynności przypisane do systemu ratownictwa medycznego poza tym systemem.

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych stoi na stanowisku, że Minister Zdrowia powinien wydać rozporządzenie określające wykaz medycznych czynności ratunkowych odpowiadający zakresom medycznym czynnościom ratunkowym przewidzianym w dotychczasowych przepisach.

Zatrudnianie ratowników medycznych w oddziałach szpitalnych będzie łączyło się z odpowiedzialnością kierownika podmiotu leczniczego za powierzenie realizacji świadczeń zdrowotnych osobom o nieodpowiednich kwalifikacjach.

Brak wystarczającej liczby pielęgniarek bezsprzecznie powinien być uzupełniany nowymi kadrami pielęgniarskimi, nie zaś poprzez powierzanie zadań pielęgniarek przedstawicielom innym zawodów medycznych.

Stanowisko Polskiej Rady Ratowników Medycznych z dnia 9 grudnia 2015 roku

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawy o działalności leczniczej oraz ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw oraz wobec publikowanych wypowiedzi przedstawicieli środowiska pielęgniarek i położnych dotyczących hipotetycznej próby przywłaszczenia kompetencji tych grup zawodowych przez ratowników medycznych informujemy, że zawód ratownika medycznego jest

również pełnoprawnym zawodem medycznym. Ratownik medyczny posiada wiedzę i umiejętności zdobyte w procesie kształcenia związane nie tylko z wykonywaniem medycznych

czynności ratunkowych.

Obecnie zmienia się proces kształcenia ratownika medycznego i będzie on wynosił co najmniej 7 semestrów i zostanie zakończony Państwowym Egzaminem Ratownictwa Medycznego. Należy zaznaczyć, że oprócz zawodu lekarza, czy lekarza dentystry, zawód ratownika medycznego jest jedynym zawodem, którego wykonywanie będzie uzależnione m.in. od pozytywnego zdania centralnego egzaminu państwowego. Na dalszym etapie wykonywania zawodu ratownik medyczny, również jako jedyna grupa zawodowa, jest administracyjnie rozliczana z procesu doskonalenia zawodowego.

Wiele umiejętności, które posiada ratownik medyczny pokrywa się z kom-

petencjami posiadanymi przez inne zawody medyczne. Jednak należy pamiętać, że każdy z zawodów medycznych został powołany do innych zadań. Ratownik medyczny z uwagi na swój specyficzny zakres umiejętności w podmiotach leczniczych będzie w naszej ocenie dobrym uzupełnieniem kadry medycznej. Bezwzględnie kompetencje ratownika medycznego nie są związane z pielęgnacją i rehabilitacją chorych. Stąd środowisko ratowników medycznych uważa, że nie może być mowy o zastępowalności pielęgniarek czy położnych ratownikami medycznymi. Podkreślamy, że możliwość zatrudniania ratowników medycznych w podmiotach leczniczych nie jest – jak podnosi środowisko pielęgniarek i położnych – zastąpie-

niem pielęgniarek na oddziałach. Nie jest to również „ratowanie polskiego systemu opieki zdrowotnej”. Umożliwienie pracy ratownikom medycznym w podmiotach leczniczych jest możliwością wykorzystania umiejętności tej grupy zawodowej.

Oburzenie środowiska pielęgniarek i położnych, jakie towarzyszy próbie uzgodnienia kompetencji ratowników medycznych w tej części systemu ochrony zdrowia, jest dla nas dalece niezrozumiałe. Wydaje się, że pielęgniarki i położne nie rozumieją, że osoba wybierająca zawód ratownika medycznego, a co za tym idzie ścieżkę kształcenia dłuższą niż w zawodzie pielęgniarki czy położnej nie zamierza zastępować tej grupy zawodowej w pracy w podmiotach leczniczych.

Gdyby tak było, osoba taka swobodnie mogłaby wybrać kierunek pielęgniarstwo czy położnictwo.

Polska Rada Ratowników Medycznych odnosząc się do zmian, jakie wprowadza ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, ustawy o działalności leczniczej oraz ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw uważa, że w podmiotach leczniczych są oddziały, gdzie zatrudnianie ratowników medycznych ma sens. Pamiętać należy, że o potrzebie zatrudnienia ratownika medycznego w podmiocie leczniczym decydował będzie kierownik podmiotu leczniczego. Istotnym elementem pracy ratowników medycznych w podmiotach leczniczych jest zakres zadań, jakie ratownicy medyczni będą mogli wykonywać, dlatego należy zapewnić ratownikom medycznym godne warunki pracy i szczegółowo określić zadania, które będą mogli wykonywać zgodnie z nabytymi w toku kształcenia umiejętnościami kierując się dobrem pacjenta.

Oburzenie środowiska pielęgniarek i położnych jakie towarzyszy próbie uzgodnienia kompetencji ratowników medycznych w tej części systemu ochrony zdrowia, jest dla nas dalece niezrozumiałe.

Wiele umiejętności, które posiada ratownik medyczny pokrywa się z kompetencjami posiadanymi przez inne zawody medyczne. Jednak należy pamiętać, że każdy z zawodów medycznych został powołany do innych zadań.